

правильний організований контроль можливість комплексно проаналізувати загальний стан вивчення дисципліни, зробити певні висновки стосовно ефективності застосування дидактичної системи викладачем.

Основним засобом здійснення педагогічного контролю є перевірка та оцінювання набутих знань. Застосування різних методів і форм контролю допомагає систематизувати та узагальнити засвоєний за семестр навчальний матеріал, виявити успіхи та недоліки у знаннях студентів.

Зміст педагогічного контролю визначається залежно від:

- дидактичної мети і завдань на різних етапах вивчення дисципліни;

- рівня підготовки студентської групи;

- специфіки навчальної теми, розділу, курсу.

Для здійснення поточного та підсумкового контролю з регіо-

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman Ky

диційними для студентів є теоретичні питання, що вимагають від студента представити розгорнуту, логічно правильно побудовану відповідь на семінарах, скласти порівняльну характеристику, викласти погляд на те чи те явище, дати аналітичну характеристику тощо. Але для залучення до перевірки знань усієї студентської групи доцільно застосовувати експрес-опитування. Особливості регіональної економіки як вузівської дисципліни дають змогу постійно урізноманітнювати форми експрес-опитування студентів. Тому ми використовуємо: номенклатурні, цифрові диктанти, графічні завдання, тематичні міні-кросворди, програмовані роботи, перевірочні завдання по контурним картам, екологічні задачі та ін.

До перевірочних завдань з регіональної економіки обов'язково входять тести. Нами були розроблені різні варіанти тестів по міжгалузевим комплексам та економічним районам України, тобто саме тим розділам дисципліни, де тестовий контроль є оптимальним для експрес-опитування.

Тест-контроль не забирає багато часу, але дозволяє надійно перевірити як знання фактичного матеріалу, так і вміння логічно мислити, аналізувати, знаходити правильну відповідь на запитання. При складанні тестових завдань ми керуємось чітко встановленими вимогами: валідність, визначеність, однозначність.

Успішність виконання тестових завдань неможливе без знання розміщення продуктивних сил, загальних закономірностей, принципів та факторів РПС.

Актуальними для студентів при вивченні регіональної економіки є також творчі проектні міні-завдання. Так, наприклад, з урахуванням природно-ресурсного потенціалу певної місцевості, студентам пропонується спроектувати елементи територіальної структури господарства, промислові об'єкти, рекреаційні зони тощо.

При вивченні екології і підготовки до другого модуля студенти готують випереджаючі завдання, кожне з яких ілюструють відповідними схемами, таблицями, картами. Всі завдання в групі збираються в папку, що стає своєрідним навчально-методичним посібником для підготовки до семінарів і контролю.

Удосконалення методики навчання є процесом постійного пошуку найефективніших методів, засобів і форм навчання. Не відкидаючи старих (традиційних) форм навчання, необхідно апробувати інноваційні форми та визначити їх реальну ефективність.

*Н. С. Бойчук, асист.,
кафедра управління персоналом
та економіки праці*

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Кількість інформації постійно збільшується та приблизно кожні 2—3 роки подвоюються, але людина спроможна засвоїти лише мізерну частку цих знань. Особливо це відчувається у процесі навчання. Тому основними завданнями освіти, на сьогодні, є надання фундаментальних знань та формування вміння інтегрально використовувати різні навички й отримувати синергетичний ефект від використання різних ресурсів. Все це змушує вдосконалювати навчальний процес, а отже шукати нові освітні технології, які будуть оптимізувати зміст універсальних та практичних знань у складі програми навчання.

Важливою складовою навчального процесу є індивідуально-консультативна робота. Згідно з «Положенням про організацію самостійної та індивідуально-консультативної роботи» Київського національного економічного університету індивідуально-консультативна (контактна) робота (далі ІКР) розглядається як «форма організації навчальної роботи викладача зі студентами, яка

здійснюється шляхом створення необхідних умов для виявлення і розвитку індивідуальних особливостей студента на основі особистісно-діяльнісного підходу» [1].

Основним завданням індивідуально-консультативної роботи є посилення мотивації студентів до пізнавальної діяльності шляхом розвитку внутрішнього прагнення до навчання і спрямування такого прагнення у необхідному руслі. ІКР здійснюється у формі: індивідуальних занять, що проводяться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розвитку індивідуальних творчих здібностей; консультацій, на яких студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування; перевірки виконання індивідуальних завдань, зокрема, захист рефератів, перевірка вирішення конкретних ситуацій тощо; перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль; перевірки конспектів навчальних чи наукових текстів з тем та питань, що винесені на самостійне вивчення тощо.

Маємо зазначити, що організація та проведення індивідуально-консультативної роботи викладачами університету означені рядом проблем, які суттєво погіршують якість та змістовність цієї роботи. По-перше, це перевантаженість аудиторного фонду КНЕУ: методистам навчального відділу важко забезпечити аудиторіями проведення практичних та семінарських занять, а знайти вільну аудиторію для проведення консультації практично неможливо. Часто викладачі змушені працювати зі студентами у приміщенні кафедр, де одночасно може проводити консультації кілька викладачів, таким чином заважаючи один одному.

По-друге, на ІКР у семестр виділяється від 6 до 23 годин на групу, а це приблизно від 15 до 60 хвилин на одного студента. За цей час викладач повинен не тільки якісно перевірити індивідуальні та самостійні роботи, а й пояснити студентам їхні помилки, виявити індивідуальні особливості, слабкі та сильні сторони студентів; з'ясувати проблеми сприйняття студентами програмного матеріалу та по-можливості усунути їх. Отже, якість засвоєння знань студентами через такий вид спілкування з викладачем суттєво знижується.

Також суттєвим недоліком ІКР, на мою думку, є те, що кількість академічних груп на одного викладача може досягати 10—16 за семестр, це приблизно 250—400 студентів, за такої їх кількості знайти індивідуальний підхід до кожного студента неможливо.

На нашу думку, що подолання вище наведених проблем можливе за умови перегляду нормативів навантаження викладачів та